

Şabat Dinlenmesi

SEBT GÜNÜ

KONUyla İLGİLİ METİNLER: *Yaratılış 1:26, 27; Yaratılış 9:6; 2. Petrus 2:19; Romalılar 6:1–7; Mısır'dan Çıkış 19:6; Yuhanna 5:7–16.*

HATIRLAMA METNİ: “Altı gün çalışacaksınız. Ama yedinci gün olan Şabat dinlenme ve kutsal toplantı günüdür. Hiçbir iş yapmayacaksınız. Yaşadığınız her yerde Şabat’ı RAB’be ayıracaksınız” (*Levililer 23:3*).

Yedinci Gün Şabat’ını tutmaya muhalif her türlü tartışmayı duyuyoruz öyle değil mi? İsa’nın Yedinci Gün Şabat’ını Pazar günü ile değiştirdiğini, İsa’nın Şabat Günü’nü feshettiğini, veya bunu yapanın Pavlus olduğunu, ya da elçilerin, dirilişin anısına Yedinci Gün Şabat’ı Pazar günü ile değiştirdiğini ve benzeri pek çok şey duyuyoruz. Son yıllarda bazı tartışmalar iyice karmaşık hale geldi örneğin bir tanesi İsa’nın bizim Şabat dinlenmemiz olduğunu, bu sebeple bizim o günü ya da herhangi bir günü kutsal saymamızın gereksiz olduğunu iddia ediyor. Elbette, ne kadar garip de olsa bizim Şabat Günü’nde dinlenerek bir şekilde adım adım göğe yolumuzu yapmaya çalıştığımızı iddia eden tartışma var.

Öte yandan bazı Hristiyanlar dinlenme, dinlenmeye bir gün ayırma düşüncesiyle daha çok ilgilendiler ve her ne kadar o günün Pazar günü olduğu ya da hangi gün olduğunun önemli olmadığını savunsalar da bu kişiler bir kutsal kitap kavramı olan dinlenmeyi ve onun neden önemli olduğunu anlamış durumdalar.

Biz Yedinci Gün Adventistleri olarak Allah’ın ahlakî yasasının geçerliliğini sürdürdüğünü elbette biliyoruz ve bu sebeple dördüncü emre olduğu gibi itaat etmek, beşinci, altıncı, birinci ya da herhangi emre itaat etmekten daha çok göğe adım adım ilerlemeye çalışmak değildir.

Bu hafta Allah’ın Şabat Günü emrinde bize vermiş olduğu dinlenmeyi ve onun neden önemli olduğunu biraz daha inceleyeceğiz.

*4 Eylül Sebt Günü’ne hazırlık için bu haftanın konusunu çalış.

Şabat ve Yaratılış

On emir içerisinde “anımsa” fiili sadece dördüncü emirde geçmektedir. “Çalmayacağını anımsa” ya da “göz dikmeyeceğini anımsa” değil. Anımsanacak olan sadece Şabat Günü.

“Anımsama” fiili geçmişle ilgili bir varsayımdır, geçmişte olmuş bir şeyi hatırlamamız gerektiğini varsayar. Anımsadığımız zaman geçmişle bağlar oluştururuz. “Şabat Günü”nü kutsal sayarak anımsa” ifadesi Yaratılış haftasına doğrudan bağlantıyı işaret ediyor.

Yaratılış 1:26, 27 ve Yaratılış 9:6 ayetlerini oku. Bu ayetler biz insanların ne kadar özel varlıklar olduğumuza ve Allah’ın bizim dışımızda kalan yaratımından ne kadar farklı olduğumuza dair bize ne öğretiyor? Ayrıca bu ayrımı anlamamız neden çok önemli?

Yaratılış’ı anımsadığımızda, bizim Allah’ın suretinde yaratıldığımızı anımsıyoruz. Bu, Yaratılış öyküsünde tarif edilen başka herhangi şey için söylenmemiştir. Hayvanlardan bazılarıyla DNA’mızın ne kadar ortak olduğu fark etmezsiniz, biz insanların gezegendeki tüm diğer canlılardan büyük ölçüde farklı olduğumuz çok açıktır. Yaygın inancın aksine, bizler gelişmiş maymunlar ya da bazı ilkel primatların son derece evrimleşmiş bir türü değiliz. Allah’ın suretinde yaratılmış insanlar olarak, biz Allah’ın bu dünyada yaratıkları içinde benzersiziz.

Yaratılış öyküsü yaratılış ile olan ilişkimizi bize nasıl hatırlatıyor? Yaratılış 2:15, 19

Allah’ın dünyamızı da yaratmış olduğunun farkına varmak, bize yaratılışa karşı taşıdığımız sorumluluğu hatırlatıyor. Bizim yaratıma “egemen” olmamız gerekiyor. Fakat egemen olmak onu sömürmek anlamına gelmiyor. Bizim Allah’ın vekilleri olarak hüküm sürmemiz gerekiyor. Doğal dünya ile Allah’ın yapacağı gibi ilişki kurmamız gerekiyor.

Evet, günah her şeyi mahvetti ve bozdu fakat bu dünya hâlâ Allah’ın yaratımı ve hiçbir şey bize onu sömürme, özellikle de diğer insanlara zarar verecek şekilde sömürme hakkını vermiyor fakat maalesef genellikle durum bu oluyor.

Allah’ın Yaratıcı olmasının bir hatırlatıcısı olmasının yanında, Şabat Günü’nü tutmak çevremiz için iyi vekilharçlar olmaya duyduğumuz ihtiyacın daha da bilincinde olmamıza ne şekilde yardım edebilir?

Özgürlüğün Kutlanması

Daha önce gördüğümüz gibi Şabat Günü sadece yaratılışın günlerine işaret etmekle kalmıyor. On Emir’i ikinci defa duyduğumuzda, Musa İsrail’in çölde geçen kırk yılını değerlendiriyor. Bu sefer, Şabat Günü’nü kutsal saymanın sebebini açıklayan cümle yaratılıştan değil, Mısır’daki kölelik ve esaretten kurtulmaktan bahsediyor (*Yasa’nın Tekrarı 5:12–15*).

Her ne kadar bugün bizler Mısır’da köle olmasak da, hepimiz başka türden köleliklere maruz kalabiliriz ve bunlar en az İsraililerin Mısır’daki tecrübesi kadar baskıcı olabilir.

Bizler bugün köleliğin hangi diğer şekilleriyle karşı karşıyayız? Yaratılış 4:7, İbraniler 12:1 ve 2. Petrus 2:19 ayetlerini oku.

Şabat Günü bizi esir eden her türlü şeyden kurtulmamızın bir kutlamasıdır. Şabat Günü’nde bize günahattan kurtuluşun mümkün olduğu fakat bunun kendi gücümüzle değil bize iman yoluyla sunulmuş olan Allah’ın gücüyle olduğu hatırlatılır. Ayrıca bunun bizim kazandığımız bir özgürlük olmadığı da hatırlatılır. İsraililerin ilk doğan çocukları Mısır’dan çıkışlarından önceki akşam kapı sövelerine sürülen Kuzu’nun kanı ile kurtarılmışlardı (*Mısır’dan Çıkış 12*). Biz de Kuzu’nun kanıyla kurtarıldık ve artık İsa Mesih’te bizim olan özgürlükle yürümemiz gerekiyor.

Romalılar 6:1-7 ayetlerini oku. Pavlus burada Şabat Günü’nde bize verilmiş olanla bağlantı kurulabilecek ne söylüyor?

Yasa’nın Tekrarı 5:15 ayetindeki ifadeyle –“Mısır’da köle olduğunu ve Tanrın RAB’bin seni oradan güçlü ve kudretli eliyle çıkardığını anımsayacaksın”–, insanlara onları kurtaranın Allah’ın onların yararına gerçekleştirdiği işi ve O’nun kudreti olduğu yeniden hatırlatılıyor. Peki biz Hristiyanlar olarak bizi günahattan kurtaranın Mesih’in bizim yararımıza gerçekleştirdiği işi ve O’nun kudreti olduğunun daha ne kadar farkında olmalıyız?

Bu emir bize Allah’ın güçlü eliyle bizim için kazanmış olduğu kurtuluşa rahat bulmamızı söylüyor. Biz, Allah’ın Yaratan olduğunu ve bizi yeniden yaratması için ve eğer içimizde çalışmasına izin verirsek şimdi bile bizi günahın esaretinden kurtarması için O’na güvenebileceğimizi hatırladığımızda, doğruluk kazanmak için kendi çabalarımıza gerek kalmayacak.

Günahın köleliğine ilişkin senin kendi tecrüben ne oldu? Bu kölelikten kurtulmak için İsa’da bize verilmiş olan vaatleri kendimize mal etmeyi nasıl öğrenebiliriz?

Aranızdaki Yabancılar

Mısır'dan Çıkış 19:6 ayetini oku. Bu ayet eski İsrail'in durumu hakkında ne söylüyor? (Ayrıca bkz. 1. Petrus 2:9.)

İsraililer Allah'ın antlaşma halkı olsunlar diye Mısır'dan çıkartılmışlardı. İmanlı kalmayı başarırlarsa, müjde dünyaya onlar aracılığıyla yayılacaktı. Onların Allah'ın özel ilgi ve alakasına muhatap olduklarına, onlara özel ayrıcalıklar tanındığına ve aynı zamanda özel sorumluluklar verildiğine şüphe yok.

Mısır'dan Çıkış 23:12 ayetini oku. Burada başka ne oluyor? Bu ayet Allah'ın İsraililerle birlikte onların yanlarında olan yabancıları nasıl gördüğüne dair bize ne öğretiyor?

Pek çok kişi Şabat Günü'nün evrensel olduğunu gözden geçiriyor. En yaygın yanlış, elbette onun sadece Yahudiler için olduğu düşüncesi. Oysa bu düşüncenin yanlış olduğu Yaratılış kitabının ilk iki bölümünde meydana çıkarılıyor. Sonuçta, Allah tüm insanları yarattı, bu sebeple tüm insanlar Şabat Günü'nü anımsamalı.

Şabat Günü'nün bizim için neyi temsil ettiğini her zaman aklımızda tutmalıyız fakat aynı zamanda bize diğer insanlar hakkında ne anlattığını da anımsamalıyız. Dinlenmemiz ve Yaratıcımız ve Kurtarıcımız ile ilişki kurmamız bir anlamda diğer insanlara yeni gözlerle bakmamızı, onların da bizi yaratan aynı Allah tarafından yaratıldıklarını görmemizi, bizi seven Allah'ın onları da sevdiğini, aynı Allah'ın bizim için olduğu kadar onlar için de öldüğünü görmemizi sağlayacaktır. Daha önce gördüğümüz üzere (Mısır'dan Çıkış 20:10, Yasa'nın Tekrarı 5:14), kölelerin, yabancıların, hatta hayvanların bile Şabat günü dinlenmeye hakkı vardır.

Aralarındaki yabancıların bile, yani İsrail'e verilmiş olan antlaşma vaatlerinin (henüz) ortağı olmayanların bile Şabat dinlenmesinden faydalanmaları çok şey söylüyor. İnsanlar, hatta hayvanlar bile asla sömürülmemeli, istismar edilmemeli ya da onlardan faydalanılmamalı. İbrani halkına (ve bize de) her hafta güçlü bir şekilde diğer insanlarla ne kadar ortak noktamız olduğu hatırlatılmalıdır. Diğerlerinin sahip olmadığı bereketlerin ve ayrıcalıkların keyfini çıkarıyor olsak da, hâlâ aynı insanlık ailesinin bir parçası olduğumuzu ve bu sebeple diğer insanlara karşı saygılı ve onlara değer vererek davranmamız gerektiğini hatırlamalıyız.

Senin Şabat Günü'nü tutman, ne şekilde Şabat tutmayan kişiler için bir bereket olmuş olabilir? Yani, Şabat Günü'nü diğer insanlara tanıklık etmek için nasıl kullanabilirsin?

Diğerlerine Hizmet Etmek Şabat'ı Onurlandırır

Yeni Ahit dünyasında, dini önderler Şabat Günü'nü tutmayı mükemmele ulaştırmışlardı. Şabat Günü'nün kutsal sayılmasına yardımcı olmak için onlarca yasak ve kural tesis edilmişti.

Bunlar arasında, bir şeyi bağlamak ya da bağı çözmek, iki iplik dokumak, ateşi söndürmek, herhangi bir nesneyi özel alandan kamusal alana taşımak ya da kamusal alandaki bir şeyi belli bir mesafenin üzerinde taşımak gibi yasaklar vardı.

Yuhanna 5:7–16 ayetlerinde İsa'ya ne ceza veriliyor?

İsa'nın gerçekleştirdiği muhteşem mucizeyi ve adamı hastalıktan kurtarmış olmasını tümüyle görmezden gelen yöneticiler, iyileşen adamın Sebti Günü kamusal alanda şiltesiyle yürümesine kafayı takmışlardı. Yöneticiler, "Şabat Günü'nün Rabbi'[nin]" (*Markos 2:28*) bu özel günden nasıl istifade ettiğini görmek yerine, kendi koydukları kural ve yönetmelikleri sürdürmekte kararlıydılar. Kendi şartlarımız dahilinde ve kendi yöntemlerimizle benzer hatalar yapmamak için çok dikkatli olmalıyız.

Yeşaya 58:2, 3 ayetleri Allah'ın Sebti Günü'nü tutmak konusundaki anlayışını ne şekilde özetliyor?

Allah'ın istediği dindar bir sessizlik içinde gerçekleştirilen içi boş ibadet değil. O, halkının diğer insanlarla, özellikle de mazlumlar ve ötekileştirilenlerle yakın ilişki kurduğunu görmek istiyor.

Yeşaya, Yeşaya 58:13, 14 ayetlerinde bunu açıklığa kavuşturuyor: " 'Kutsal günümde dilediğinizi yapmaz, Şabat Günü'nü çiğnemezseniz, Şabat Günü'ne 'Zevkli', RAB'bin kutsal gününe 'Onurlu' dersiniz, kendi yolunuzdan gitmez, keyfinize bakmayıp boş konulara dalmaz, o günü yüceltirsanız, RAB'den zevk alırsınız. O zaman sizi yeryüzünün yüksek yerlerine çıkarır, atanız Yakup'un mirasıyla doyururum.' Bunu söyleyen RAB'dir." (*Yeşaya 58:13, 14*).

Keyfimize bakmak (*bkz. Yeşaya 58:13* ya da Kitab-ı Mukaddes tercümesiyle "kendi zevkini bulmak"), Şabat Günü'nü çiğnemekle aynı şeydir. İnsanların gündemleri Allah'ın Şabat Günü gayesinin bir parçası değildir. Tersine, biz zorluk yaşayanlara, tutsak olanlara, aç ve çıplak olanlara, karanlıkta yürüyen ve adlarını kimsenin hatırlamadıklarına sahip çıkmaya çağırıyoruz. Şabat Günü, haftanın diğer günlerinden daha fazla bizi kendimizden, kendi bencilliğimizden çıkarmalı ve sadece kendimiz ve kendi ihtiyaçlarımızı düşünmeyi bırakıp daha çok diğer insanları ve onların ihtiyaçlarını düşünmeye sevk etmelidir.

Bizim Allah'a Ait Olduğumuzu Gösteren İşaret

2. Dünya savaşı sırasında, İngiltere her an tetikte, Alman ordusunun ülkeyi işgal etmesini bekliyordu. Ada ülkesini olabildiğince savunmak için hazırlıklar yapılmıştı. Sahil bölgeleri baştan aşağı takviye edilerek güçlendirilmişti. Yollar mutlaka düşmanın hedeflerine hızlı şekilde ulaşmasına yol açacaktı bu sebeple stratejik noktalara setler yerleştirildi. Daha sonra İngiliz yöneticiler sıra dışı bir şey yaptılar. Düşmanı yavaşlatmak ve kafasını karıştırmak için demiryolu tabelaları söküldü ve trafik işaretleri kaldırıldı. Taşa veya binalara kazınmış oldukları için kaldırılmayan işaretler çimentoyla kapatıldı.

İşaretler çok önemlidir. Onlar gösterge ya da rehber işlevi görürler. GPS kullanılmaya başlanmadan önce hepimizin birer haritası vardı ve yol işaretlerini takip ediyorduk.

**Şabat Günü neyin işaretidir? Mısır'dan Çıkış 31:13, 16, 17 ayetlerini oku. Burada söylenenleri, bugün Allah'ın yasasının geçerliliğini sürdürdüğüne inanan insanlar olarak hangi yöntemlerle kendimize uyu-
layabiliriz?**

Bu sözler belirli şekilde eski İsrail için söylenmiş olsa da, Mesih'e ait olan bizler İbrahim'in soyundanız, "vaade göre de mirasçı[yız]" (*Galatyalılar 3:29*) ve Şabat Günü bugün de Allah ve O'nun halkı arasında bir işaret olmaya devam ediyor. Mısır'dan Çıkış 31. bölüm, Şabat Günü'nün Allah'ın sonsuz (ya da ebedi) antlaşmasının bir işareti olduğunu ifade ediyor (*Mısır'dan Çıkış 31:16, 17*). Bu işaret kimin Yaratıcımız, Kurtarıcımız ve Kutsayıcımız olduğunu "bilmemize" yardım ediyor. Bu, biz unutmaya eğilimli olduğumuz için yedi günde bir kaldırılan ve bizim anımsamamıza yardım eden bir bayrak gibi işlev görüyor.

Allah'ın Şabat Günü bizim kökenlerimizin, kurtuluşumuzun, kaderimizin ve kimsesizlerle ötekileştirilenlere karşı taşıdığımız sorumluluğun daimi bir hatırlatıcısıdır. Aslında Şabat Günü o kadar önemlidir ki bizim ona gitmemiz yerine o bize gelir ve istisnasız her hafta kim olduğumuzun, bizi Kimin yaratığının, O'nun bizim için şu anda ne yapmakta olduğunun ve yeni gök ve yeni yeryüzünü yaratıktan sonra nihayetinde bizim için yapacak olduğu şeyin daimi bir hatırlatıcısıdır.

Kutsal olan Allah, antlaşmadaki ortakları olan insanları gerçekten önemli olanı yöneten düzene, Yaratan ve Kurtarıcı Olan ile O'nun dik başlı yaratımı arasındaki kurtuluş ilişkisine saygı göstermeye davet ediyor. Her hafta, Allahtan kaynaklanan güç ve yetkiyle, imanımızın öncüsü ve tamamlayıcısı olan, kendisini bekleyen sevinç uğruna utancı hiçe sayıp çarmıhta ölüme katlanan İsa Mesih'te bize bedelsiz olarak verilen rahata girmemiz emrediliyor (*bkz. İbraniler 12:2*).

Şabat Günü'nde Allah ile daha derinden bir tecrübe yaşamayı nasıl öğrenebilirsin?

EK ÇALIŞMA: “Tüm hafta boyunca Sebt aklımızda olmalı ve onu emre göre tutmak için hazırlık yapmalıyız. Sebt’i sadece yasal bir gereklilik olarak tutmamız yetmez.”—Ellen G. White, *Testimonies for the Church [Kilise İçin Tanıklıklar]*, 6. cilt, s. 353.

“Tüm gök Sebt’i tutuyor fakat bunu cansız ve aylak bir halde yapmıyor. O günde canın her kuvveti uyanık olmalı, sonuçta o gün Allah’la ve Kurtarıcımız Mesih’le buluşmayacak mıyız? O’nu imanla görebiliriz. O, her canı tazelemeye ve bereketlemeye can atıyor.”—362. sayfa.

“Sebt gününde Allah’tan beklentiler diğer günlerdekinden daha fazladır. Allah’ın halkı Sebt gününde günlük işini bırakır ve zamanını dua ile geçirir. Sebt gününde O’ndan diğer günlerde olduğundan daha çok iyilik isterler. O’nun özel ilgisini isterler. O’nun en seçkin lütuflarını arzularlar. Allah bu istekleri yerine getirmek için Sebt gününün gelmesini beklemeyiz. Gökyüzünün işi asla sona ermez ve insanlar iyilik yapmayı asla bırakmamalıdır. Sebt günü, faydasız bir şekilde boşa zaman harcamanın amaçlandığı bir gün değildir. Yasa dinlenme gününde dünyevi işi yasaklar; maddi kazanç sağlamak için yapılan işe ara verilmelidir; dünyevi zevk ya da kâr sağlamak için yapılan hiçbir iş, o gün yasaya uygun değildir; fakat Allah’ın yaratma işine ara verip, Sebt günü dinlendiği ve onu kutsal kıldığı gibi, insan da günlük yaşamın işlerine ara verilmelidir ve bu kutsal saatleri sağlıklı bir şekilde dinlenme, ibadet ve hayırlı işler ile geçirmelidir. İsa’nın hastaları iyileştirmek için yaptığı iş, Allah’ın yasasıyla mükemmel uyum içindeydi. Bu, Sebt’i onurlandırdı.”—Ellen G. White, *Sevgi Öğretmeni*, s. 189.

TARTIŞMA SORULARI:

- ❶ Çevrecilik pek çok ülkede heyecanlı şekilde tartışılan siyasi bir meseleye dönüştü. Biz Adventistler olarak siyasi gündemlere tutunmadan nasıl doğanın iyi vekilharçları olabiliriz?
- ❷ Hizmet kafada başlar. Çevremizdekilere (ailemizde, kiliselerde ve topluluklarda) daha gayretli bir biçimde hizmet etme düşüncesi yapısını nasıl geliştirebiliriz? Şabat Günü tam da bunu yapmamız için ne şekilde bize daha çok fırsat sunuyor?
- ❸ Her Şabat Günü’nde insanlığı yaratanın Allah olduğu bize hatırlatılıyor. Bu, insanları Allah’ın gözünden görmemize yardım ediyor. Allah’ın suretinde yapılmış olmamız ve O’nun sevgisine muhatap olmamız söz konusu olduğunda, Şabat Günü irksal, etnik, sosyoekonomik ve cinsiyet farklılıklarının yersiz olduğunu hatırlamamıza nasıl yardım etmeli?